

Økonomisk og faglig styring af botilbud og bostøtte

Projektchef Camilla T. Dalsgaard &
Chefanalytiker Kasper Lemvigh

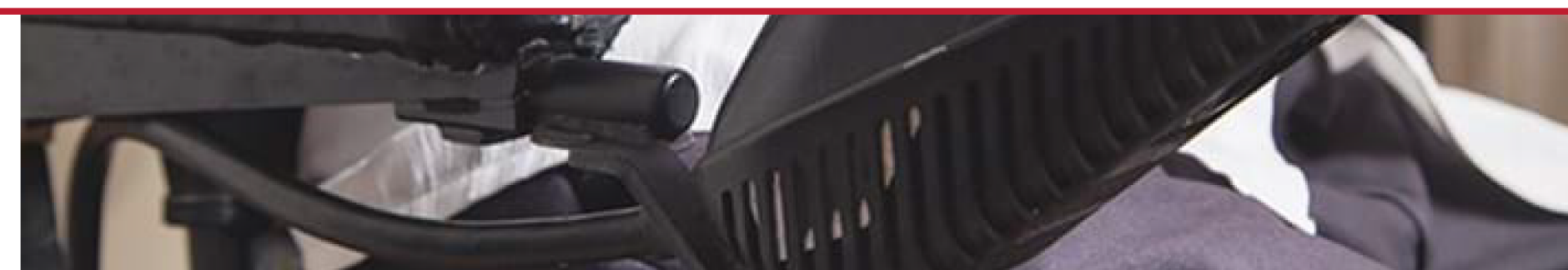
KL's Råderumsuge, 17. november 2022

VIVÉ

Baggrund – de store spørgsmål

Udgiftsstigningen på det voksenspecialiserede område fortsætter frem til 2025

De stigende udgifter på det voksenspecialiserede område

om kommunerne
led Ballerup
betyder.

9 ud af 10 kommuner: Det specialiserede socialområde risikerer igen at overskride budgettet

Kommunale økonomichefer på stribe forventer, at det kan blive vanskeligt at overholde næstes specialiserede socialområde. Flere borgere med komplekse problemstillinger og flere diagnoser udgifter til specialundervisning fremhæves som årsager.

VIVEs kommunetal 2022.5: Kommunerne overskrider igen budgetterne for udsatte grupper

Kommunernes regnskaber for 2021 viser, at de for 11. år i træk samlet set overholdt budgettet for serviceudgifter. Dog overskrider kommunerne fortsat budgetterne til børn, unge og voksne med særlige behov.

af [Lis Ruge](#) & [Søren Kjær Foged](#)
i specialiserede voksenområde, Kommune, Nøgletal, Socialområdet, Økonomi

Download VIVEs kommunetal
2022.5: Kommunerne
overskrider igen budgetterne
for udsatte grupper

Flere med svære og komplekse psykiske problemer og handicap får *udgifterne* til at stige

Fokus i dag

- **Visitation og ressourcefordeling** – vigtigheden af dialog og opfølgning
- Centrale valg i **design af ressourcefordelingsmodel** – beslutningstræ for design af model

Gennemsigtig økonomistyring

Eftersyn af ressourcefordelingsmodeller på handicap- og psykiatriområdet i Lemvig Kommune

Kasper Lemvigh og Marianne Schøler Kollin

VIVE

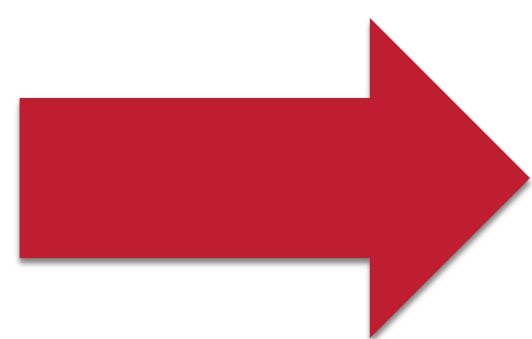
Visitation og ressourcefordeling

Økonomisk styring er faglig styring er ...

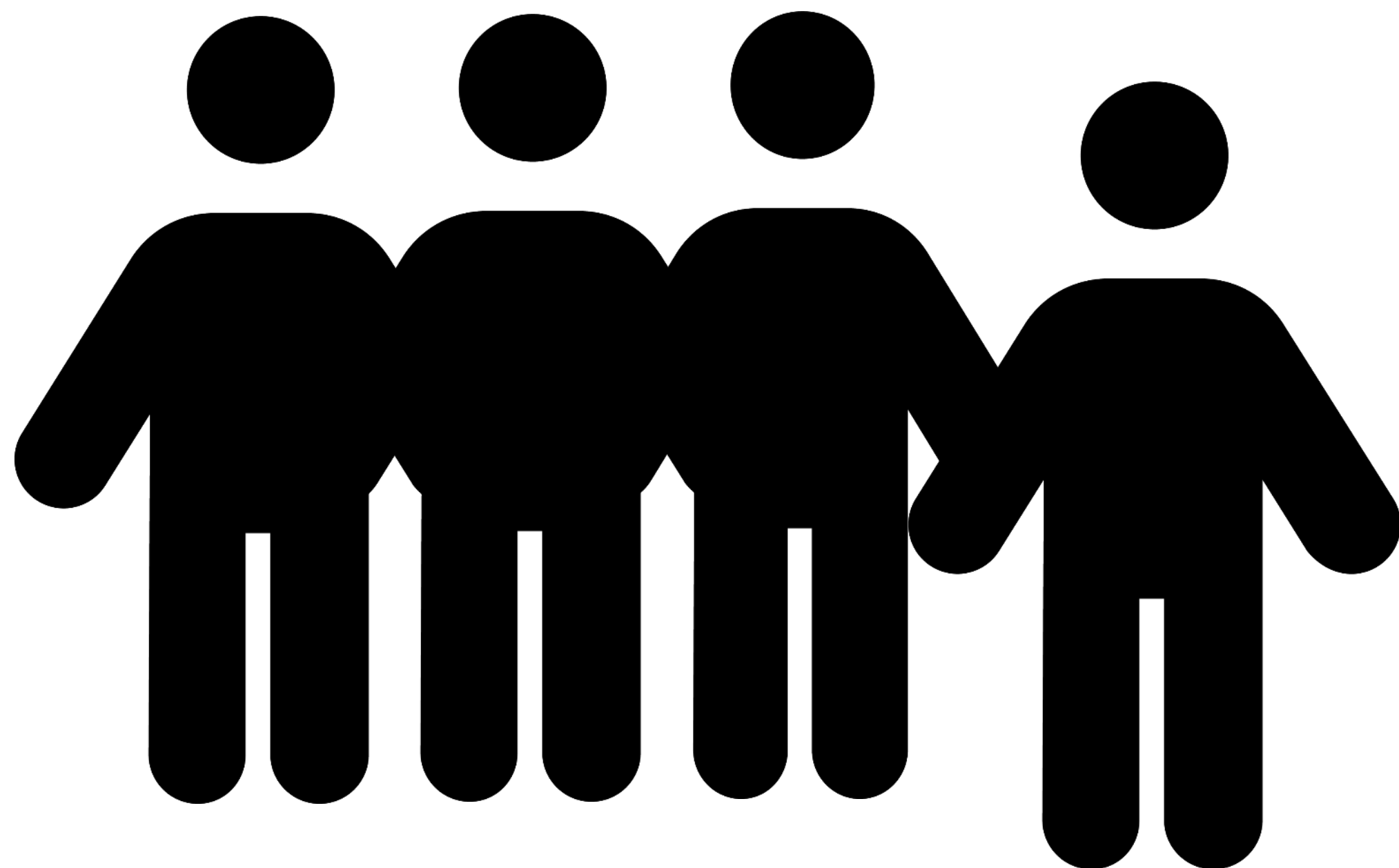
Visitation på voksenområdet

Dialog med og inddragelse af **udførere**

Visitationskompetence – fordeling i myndighed

Mere centraliseret

Mindre centraliseret

Visitationskompetence – eksempler (fra 2019)

	Visitationskompetence hos visitationsudvalg	Visitationskompetence hos sagsbehandlere eller andre	Mødekadence
Frederikshavn	Eksterne botilbud Eksterne dagtilbud	Interne botilbud Bostøtte Interne dagtilbud	Hver måned
Holstebro	Botilbud Bostøtte over pakke 5 (6 timer pr. uge) Dagtilbud over ½ tid	Bostøtte op til pakke 5 (6 timer pr. uge) Dagtilbud op til ½ tid	Hver 14. dag
Ikast-Brande	Beløb: 415.000-1 mio. kr. (<i>> 1 mio. kr. i politisk udvalg efter behandling i visitationsudvalg</i>)	Sagsbehandlere op til 110.000 kr. Myndighedsleder 110.000-415.000 kr.	Hver 14. dag
Gladsaxe	Botilbud Bostøtte Dagtilbud		Hver uge

Ressourcetildelingsmodeller

Aktivitetsbaseret

Rammebaseret

Botilbud

Bostøtte

Bostøtte

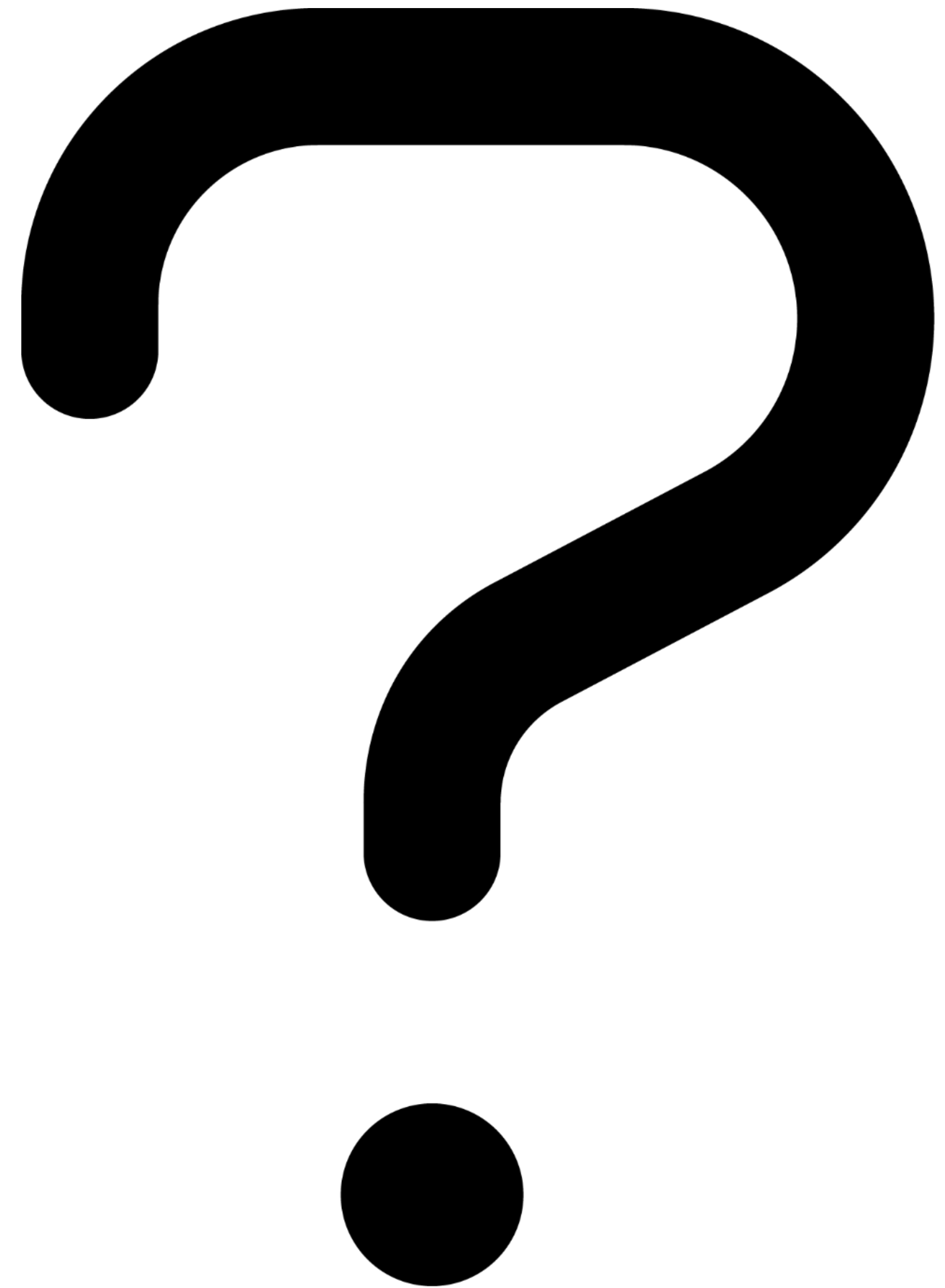
Spørgsmål til jer:

➤ Er der i jeres kommune aktivitetsbaseret ressourcefordeling til den udekørende bostøtte (SEL § 85)?

JA

NEJ

VED IKKE

Centrale hensyn i ressourcefordeling

- Understøtte **gennemsigtighed** og præcis afregning
- Understøtte **kapacitetsudnyttelse**

Aktivitetsbaseret model

- Understøtte **fleksibilitet** hos udfører i tilrettelæggelse af indsatsen

Rammebaseret model

- Understøtte fokus på **rehabiliterende tilgang**
- Understøtte incitament til **opfølgning**

Hos myndighed:
Aktivitetsbaseret model

Hos udfører:
Rammebaseret model

Dialog og opfølgning er vigtigt – uanset ressourcefordelingsmodel

- > **Systematisk opfølgning** i løbende dialog mellem myndighed og udfører
  - viden om borgerens støttebehov og sammenhæng til indsats og pris
- > **Ekstraordinære** opfølgingsrunder
- > Særligt fokus på dialogen med **eksterne leverandører**
- > **Prioriteret** opfølgning på borgersager

Opfølgningshyppighed - eksempler (fra 2019)

	§ 85-støtte	§ 107-tilbud	§ 108-tilbud
Gladsaxe	Hver 3. mdr.	3 mdr. efter nyvisitation Herefter halvårligt	3 mdr. efter nyvisitation Herefter årligt
Holstebro	Hver 3. mdr. (opstart og afslutning) Derudover årligt	Min. hvert halve år (generelt) Typisk hver 3. mdr. (eksterne)	3 mdr. efter nyvisitation Herefter hvert 2. år
Svendborg	3. mdr. efter nyvisitation Herefter årligt	Årligt (generelt) Tilstræber hver 3. mdr. (unge)	1 år efter nyvisitation Herefter hvert 2. år

Konkret design af ressourcetildelingsmodel

Væsentlige hensyn

- **Præcision**, dvs. tæt sammenhæng mellem behov, indsats og udgift
- **Enkelhed**, dvs. om ressourcefordelingsmodellen er let at forstå og bruge som følge af en ukompliceret udformning
- Udfører har **fleksibilitet** i tilrettelæggelsen af støtten
- **Administrative omkostninger**, som er forbundet med brugen af ressourcefordelingsmodellen, minimeres
- Fokus på, at borgeren bliver mere selvhjulpent, dvs. om modellen indeholder **progressionsfremmende incitamenter**.

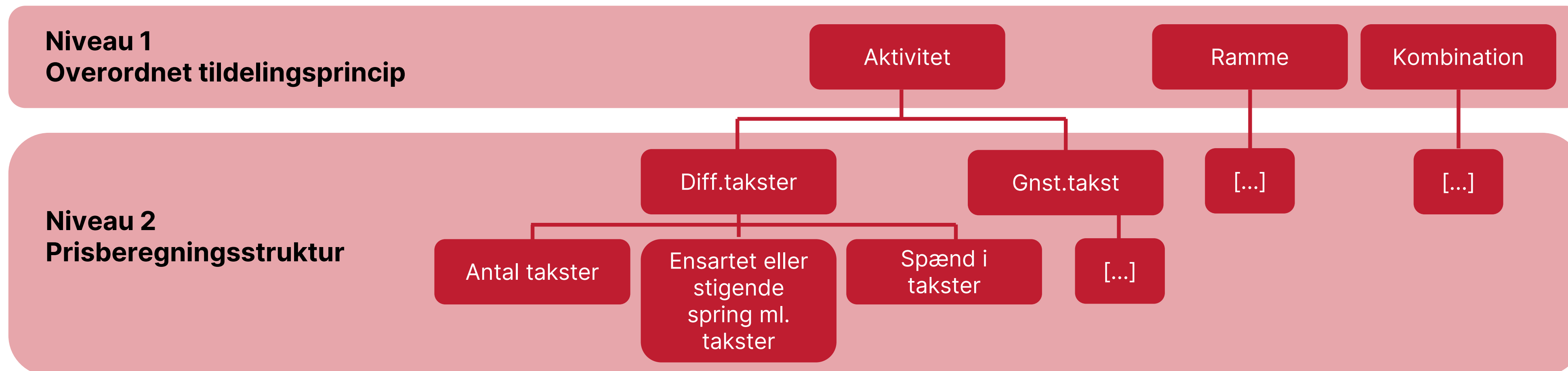
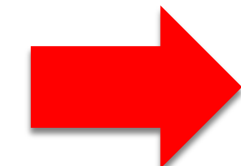
'Beslutningstræ' for design af ressourcetildelingsmodel

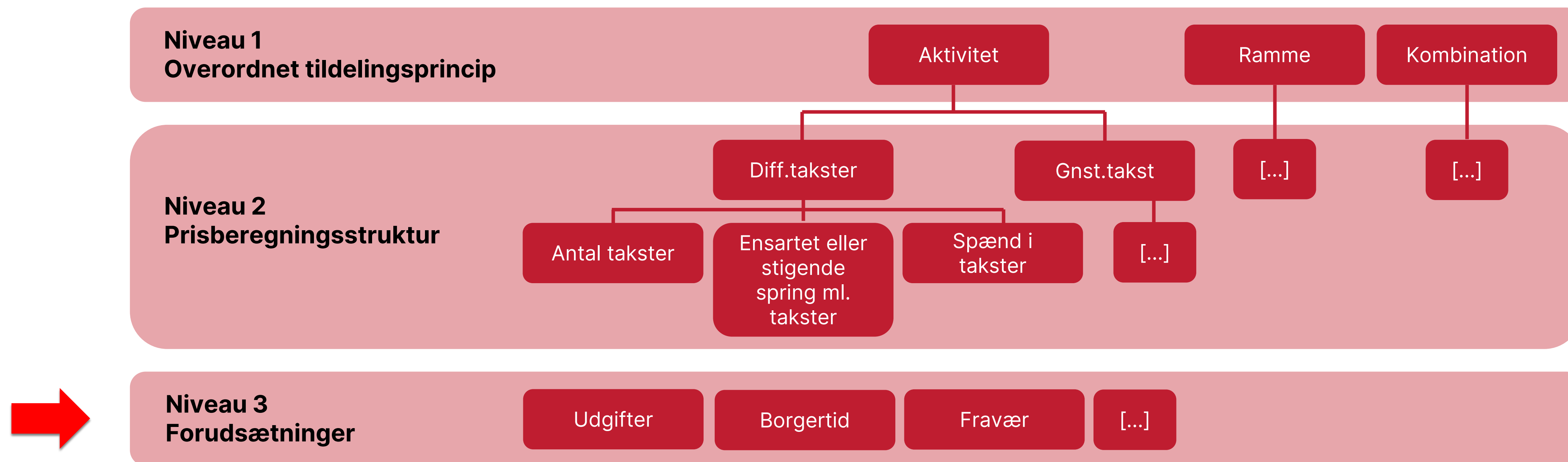
'Beslutningstræ' for design af ressourcefordelingsmodel

'Beslutningstræ' for design af ressourcefordelingsmodel

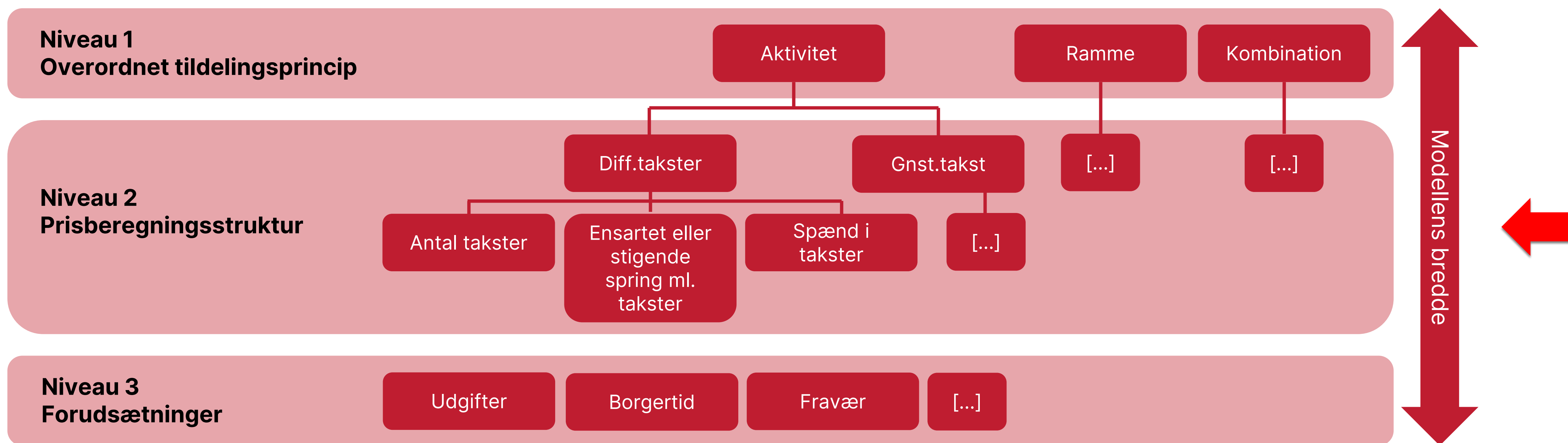

'Beslutningstræ' for design af ressourcefordelingsmodel

'Beslutningstræ' for design af ressourcefordelingsmodel

Niveau 1 – overordnet tildelingsprincip

Aktivitetsbaseret

Rammebaseret

Fordele og ulemper ved modellerne

	Fordele	Ulemper
Aktivitetsbaseret	Udfører incitament til så høj belægning som muligt – eller tilpasse driften	Administrative omkostninger
Rammebaseret	Udfører incitament til løbende at følge op og evt. afslutte sager	Efterlader i udgangspunktet ikke et dataspor
Kombination	Reducere økonomisk sårbarhed (tilbud)	Udfører reduceret incitament til så høj belægning som muligt

Hvad gør man for at kompensere for ulemper?

➤ **Aktivetsbaseret** ressourcefordeling :

- Systematisk opfølgning på borgerens ydelser i dialog mellem myndighed og udfører
- Data om aktiviteter og produktivitet

➤ **Rammebaseret** ressourcefordeling :

- Systematisk opfølgning på borgerens ydelser i dialog mellem myndighed og udfører
- Data om aktiviteter og produktivitet

Niveau 2 – prisberegningsstruktur

- **Aktivitetsbaseret** ressourcefordeling:
  - Differentierede takster (antal trin, princip for taktspring, takstspænd)
  - Gennemsnitstakst(er) (antal takster)
  - Ydelsesmodel
- **Rammebaseret** ressourcefordeling:
  - Gennemsnitstakst(er) (antal takster)
  - Pladser (type)
  - Ydelsesmodel

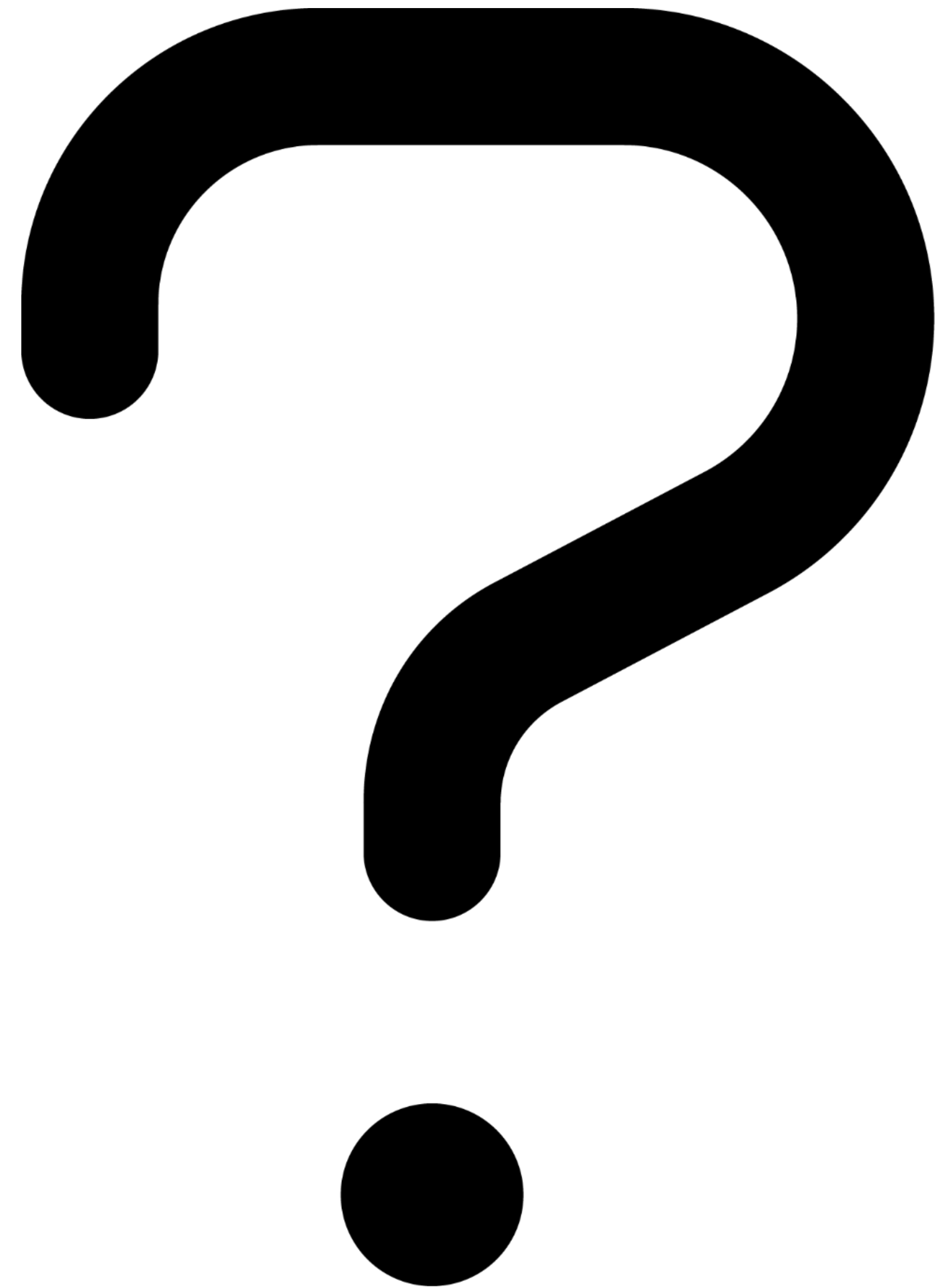
Spørgsmål til jer:

➤ Har I en differentieret takstmodel på botilbudsområdet?

JA

NEJ

VED IKKE

Fordele og ulemper ved differentieret takstmodel

➤ Fordele:

- **Gennemsigtighed og sammenhæng** mellem indsats og pris
- **Individuelle priser**, som afspejler varierende støttebehov og indsatser for den enkelte borger
- Reducere brug af **tillægstakster**

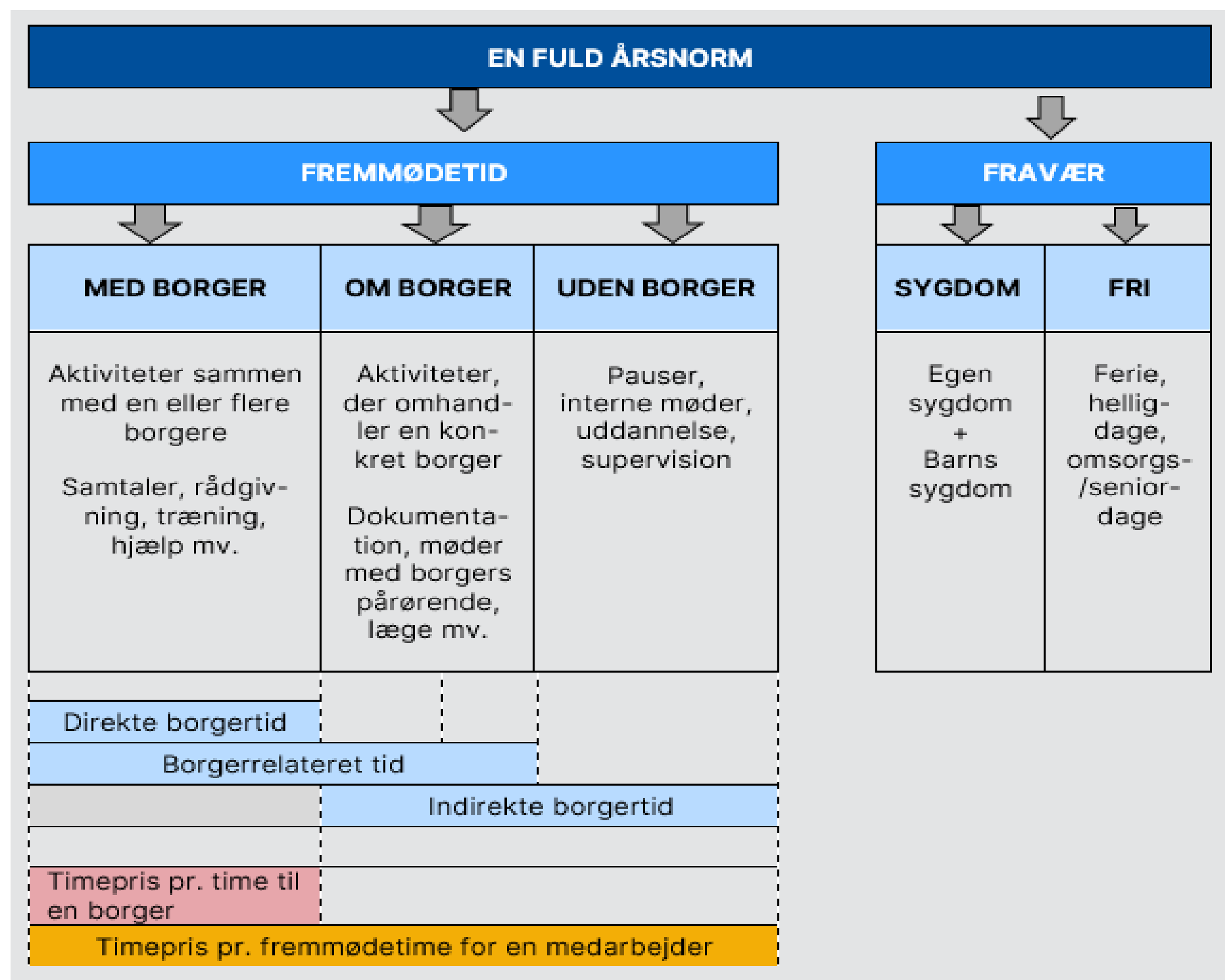
➤ Ulemper:

- **Ressourcekrævende**

Niveau 3 – forudsætninger

- Beslutning om forudsætninger for:
  - beregning af timepris
  - beregning af takst
  - budgettrammens størrelse.

Hvilke timer skal indgå i timeprisberegningen?

Direkte borgertid: tid med borgeren (nogle steder kaldt ATA-tid)

Indirekte borgertid: tid om og uden borgeren (dokumentation, intern og ekstern koordinering, samarbejde med pårørende, møder mv.)

Fremmødetid = direkte + indirekte borgertid

Hvilke **udgifter** skal indgå i timeprisberegningen?

Fælles

Udgifter, der inkluderes i udgiften til en støttetime:

- Lønudgift til fagpersonale

Udgifter, der ikke inkluderes i udgiften til en støttetime (men andetsteds i en takst):

- Ledelse
- Administration
- Tilsyn
- Bygningsdrift (rengøring, pedel)
- Nattevagt

Varierer

- Kompetenceudvikling
- Kørsel
- It-udgifter specifikt til medarbejderne (mobil, pc – ikke fælles it-udgifter som fx licenser)
- Forsikring
- Materialer (kontorhold mv.)

Vil du vide mere?

- Økonomisk styring af det specialiserede voksenområde:

<https://www.vive.dk/da/udgivelser/det-specialiserede-voksenomraade-11687/>

- Gennemsigtig økonomistyring – ressourcefordelingsmodeller:

<https://www.vive.dk/da/udgivelser/gennem-sigtig-oekonomistyring-18389/>

Camilla T. Dalsgaard

cada@vive.dk / 3369 7774

Kasper Lemvigh

kale@vive.dk / 9135 6205